

„Nevoia de Penciulescu”

„Penciulescu, pentru generațiile tinere, înseamnă, azi, prea puțin, este inevitabil. Dar a existat un *spirit Penciulescu* într-o perioadă de restriște cumplită, a existat un *duh* al teatrului răscolitor – am numit spiritul liber al generației sale – și a mai fost dragostea pentru teatru a unor mari regizori – Ciulei, Esrig, Pintilie, Ion Cojar, Vlad Mugur și atâția alții, Dumnezeule, Doamne –, care îndreptățesc neuitarea. Și mi-aș intitula însemnările: **Nevoia de astfel de mari creatori... Nevoia de Penciulescu!**”

(Dorel DORIAN)

Nu l-am cunoscut pe Radu Penciulescu. Nici măcar nu l-am zărit vreodată. Nu i-am văzut nici unul dintre spectacole. Nu am avut șansa să-i pot audia vreun curs sau de a asista vreodată la repetiții. Din nefericire!

Am citit însă o carte ce se numește chiar *Radu Penciulescu*. O colecție de scrisori, cronici, mărturii, studii teoretice despre cariera unui mare regizor, pedagog, director de teatru, teoretician, dar, mai ales, despre un om „de cultură aleasă, înzestrat cu tact și delicatețe ce frizează, uneori, fragilitatea, generos și cu simțul frumosului,

de o modestie impresionantă” (Ovidiu Iuliu Moldovan).

Ce-am descoperit în această carte? Am descoperit existența fascinantă a unui om care a stârnit adevărate „războaie” (de pildă cu *Regele Lear*), care „s-a aruncat” într-o concurență acerbă (cu Ciulei, cu Esrig, Giurchescu, Pintilie), inaugurând și conducând Teatrul Mic din București, care a dăruit din harul și cultura sa actorilor și regizorilor tineri ce-l înconjurau și venerau, care a părăsit această țară, după cum chiar el mărturisea, pentru că nu a mai suportat să fie condus de oameni pe care nu-i respecta, nu a mai putut avea șefi inculți și răi.

Și a plecat în lume. În Scoția, Suedia, Franța, Finlanda, S.U.A., Canada pentru a împărtăși și-acolo din talentul său, din dragostea pentru mirifica, veselă sau tristă, lume a teatrului. Totuși, „și-a păstrat umorul și duioșia

îmbrățișărilor, și-a păstrat dragostea și curiozitatea de veșnic adolescent [...], aerul său inconfundabil de normalitate, de armonie [...]” (Irina Petrescu).

Domnule Penciulescu, am citit (tot în această carte, într-o scrisoare trimisă profesorului Valeriu Moisescu) că interesul pentru teatrul adresat publicului v-a scăzut și că, în consecință, v-ați dedicat carierei pedagogice. Chiar dacă sunt convinsă că sunteți un om ferm și hotărât, vă adresez totuși o mare rugămintă. O rugămintă venită de la un om care, din cauza vârstei, nu a avut șansa să se întâlnească niciodată cu vreuna dintre creațiile dumneavoastră. Nu v-a putut urmări firul demonstrațiilor scenice, bogăția „eroilor” puși în mișcare de mâna regizorului Radu Penciulescu.

Poate cu gândul la cei ce acum descoperă farmecul teatrului vă veți răzgândi și veți mai „învoluta” măcar o dată această minunată și totodată crudă lume a teatrului.

Ioana ICHIM ANGHEL

Nu pot încheia înainte de a le mulțumi celor ce mi-au înlesnit această „întâlnire” cu Radu Penciulescu, adică celor ce au realizat „culegerea de texte”: coordonatorului Valeriu Moisescu și colectivului de redacție format din Ion Cazaban, Nicolae Mandea, Raluca Moisan, Gabriel Avram, Alina Mang și Oana Borș.